

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

21 martie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte – Toma Nadejda,

Judecători – Guzun Ion, Diaconu Iurie, Catan Liliana și Boico Victor,

a judecat în ședință, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către avocatul Gorlenco Oleg în numele inculpatului Novacov Gheorghe, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 06 octombrie 2021, în cauza penală în privința lui

*Novacov Gheorghe XXXXX,
născut la XXXXX, originar din XXXXX și
domiciliat în XXXXX*

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond: 20.05.2019 – 22.09.2020;

Instanța de apel: 22.04.2021 – 06.10.2021;

Instanța de recurs: 14.12.2021 – 21.03.2022.

Asupra recursului ordinar în cauză, Colegiul penal lărgit

C O N S T A T Ă:

1. Prin sentința Judecătoriei Cahul, sediul Central din 22 septembrie 2020, *Novacov Gheorghe XXXXX*, a fost achitat de sub învinuirea înaintată în baza art. 287 alin. (3) lit. b) Cod penal, pe motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

A fost respins demersul acuzatorului de stat privind încasarea cheltuielilor de judecată în mărime de 1 225 lei din contul lui Novacov Gheorghe, ca fiind neîntemeiat.

A fost soluționată soarta următoarelor corpuri delictive:

- un suport micro SD-16, care este atașat la cauza penală, s-a dispus a se păstra la materialele cauzei penale pe tot termenul de păstrare a acestuia;

- pistolul de model „Baikal 442” XXXXXX, cu încărcător, un tub de cartuș și 10 cartușe, o curea pentru pistol, un cuțit de bucătărie și un permis de portarmă nr. XXXXX, care se păstrează în camera de corpuri delictive a IP Cahul, când sentința devine definitivă, s-a dispus a le restitui lui Gheorghe Novacov;

- o scurtă de culoare neagră care se află la partea vătămată, Vladimir Belousenco, când sentința devine definitivă, s-a dispus a se lăsa în gestiunea acestuia;

- automobilul de model „Chrysler Voyager”, care aparține lui Novacov Gheorghe și care se află la păstrare la acesta la domiciliu, când sentința devine definitivă, s-a dispus a se lăsa în gestiunea acestuia.

1.1. De către organul de urmărire penală, Novacov Gheorghe este învinuit în aceea că la 01 decembrie 2016, aproximativ la ora 07.30, aflându-se pe str. Ștefan cel Mare din or. Cahul, în preajma Gării Auto Cahul, la observația lui Vladimir Belousenco, care activează în calitate de șofer pe ruta de autobuz Cahul - Chișinău, precum că recrutează pasageri pentru transportare ilegală spre municipiul Chișinău, l-a numit pe acesta cu cuvinte necenzurate, după ce, din intenții huliganice, manifestând o deosebită obrăznicie și vădită lipsă de respect față de societate, încălcând **grosolan** ordinea publică, l-a amenințat pe Vladimir Belousenco cu răfuiala fizică și, scoțând arma de foc de model „Baikal 442” nr. XXXXXX, calibrul 9 mm, pe care o deține legal, a efectuat o împușcătură.

De către organul de urmărire penală, acțiunile inculpatului Novacov Gheorghe au fost încadrate juridic în baza art. 287 alin. (3) Cod penal, huliganismul agravat, *adică acțiuni intenționate, care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de amenințarea cu aplicarea violenței asupra persoanelor și care, prin conținutul lor se deosebesc printr-o obrăznicie deosebită, săvârșit cu aplicarea armei.*

2. Nefiind de acord cu sentința pronunțată, împotriva acesteia a declarat apel **procurorul**, care a solicitat rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, potrivit căreia: Novacov Gheorghe să fie recunoscut vinovat și condamnat pentru comiterea infracțiunii prevăzute la art. 287 alin. (3) Cod penal și în baza acestui articol să-i fie stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis; în baza art. 90 Cod penal, să fie dispusă suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate lui Novacov Gheorghe cu stabilirea unei perioade de probațiune de 3 ani; a se încasa din contul lui Novacov Gheorghe în beneficiul statului suma de 1 225 lei cu titlu de cheltuieli de judecată pentru instrumentarea cauzei penale; să fie soluționată soarta corpurilor delictive.

În motivarea apelului declarat, acuzatorul de stat a menționat că prima instanță nu a dat o apreciere corespunzătoare probelor administrate care au fost administrate de către partea acuzării și care oferă temeieri rezonabile și certe, de a se convinge în veridicitatea lor, capabile să demonstreze vinovăția lui Novacov Gheorghe în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 287 alin. (3) Cod penal.

Astfel că, fiind audiat în ședința instanței de fond, partea vătămată Belousenco Vladimir a declarat printre altele că, el s-a apropiat de inculpat pentru a discuta, însă Novacov Gheorghe a început să-l înjure și i-a arătat că deține armă de foc și va trage în el.

Imediat după ce a discutat cu Novacov Gheorghe, ultimul a tras cu arma de foc în direcția sa, însă nu l-a țintit. El a reușit să ia arma de foc de la Novacov Gheorghe, pentru a o transmite la dispecer, însă apoi a considerat ca e mai bine sa o țină la el până la sosirea poliției. Din motiv că trebuia să se deplaseze la Chișinău, nu a așteptat poliția și s-a pornit spre municipiul Chișinău. Pe drum a fost stopat de către colaboratorii de poliție cărora le-a predat arma. Nimeni nu a văzut cum Novacov Gheorghe a tras cu arma de foc în direcția sa, însă dispecerul a auzit împușcătura. Conflictul a durat în jur de 10 minute, în tot acest timp Novacov Gheorghe se afla în automobilul său, la volan, partea vătămată stătea în picioare. A luat în mod forțat pistolul de la Novacov Gheorghe, iar în acel moment inculpatul a efectuat o împușcătură.

Mai mult, declarațiile părții vătămate, pe care acuzarea le consideră veridice și conforme circumstanțelor de fapt existente la momentul comiterii faptei, sunt probate și susținute pe deplin prin alte mijloace de probe administrate în cursul cercetării judecătorești cum ar fi: Raportul de expertiză fizico-chimică legala nr. 34/12/1-R-7439 din 30 decembrie 2016, conform căruia din pistolul de model „Baikal 442” XXXXX, ridicat de la Vladimir Belousenco la data de 01 decembrie 2016, după ultima curățare s-a efectuat tragere (trageri); Raportul de expertiză biologică nr. 784 din 09 ianuarie 2017, conform căruia în spălăturile pe fire de tifon din petele roșietice de pe arma de foc ridicată de la Vladimir Belousenco s-a depistat sânge uman. La determinarea apartenenței de grup, în mostra 1 s-a constatat numai antigenul „B”. Așadar, sângele din această pată a provenit de la persoană cu grupa sanguină B alfa, ce nu exclude proveniența lui de la Gheorghe Novacov.

Asupra admisibilității probelor enunțate mai sus, prima instanță a omis a se expune, precum și din care motiv respectivele probe materiale nu pot fi puse la baza emiterii unei sentințe de condamnare a inculpatului Novacov Gheorghe, fiind astfel încălcate rigorile art. 100, 101 Cod de procedură penală.

La fel, apelantul a atras atenția la faptul că, în partea motivatoare a sentinței contestate, instanța de judecată face o analiză a componenței infracțiunii prevăzute la art. 287 alin. (3) Cod penal, cu trimitere la practica doctrinară privind infracțiunea analizată, menționând expres că în acțiunile lui Novacov Gheorghe lipsește latura obiectivă a infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal, însă în dispozitivul sentinței instanța îl achită pe inculpat de săvârșirea faptei imputate în baza art. 390 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, adică pe motiv că nu există faptul infracțiunii, ceea ce echivalează cu situația când motivarea soluției contrazice dispozitivului hotărârii, aspect care impune casarea sentinței pronunțate ca fiind adoptată cu încălcarea normelor de drept procesual.

3. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 06 octombrie 2021 apelul declarat a fost admis, cu casarea totală a sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care:

Novacov Gheorghe XXXXX a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 287 alin. (3) Cod penal, cu stabilirea unei pedepse sub formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) ani.

Conform art. 90 Cod penal, executarea pedepsei închisorii a fost suspendată condiționat pe o perioadă de probațiune de 3 (trei) ani.

Corpurile delict: un pistol de model „Baikal 442” XXXXX, cu încărcător, un tub de cartuș și 10 cartușe, care se păstrează în camera de corpuri delict a IP Cahul, s-a confiscat în beneficiul statului.

Corpurile delict: cureaua pentru pistol, un cuțit de bucătărie, și automobilul de model „Chrysler Voyager” cu număr de înmatriculare XXXXX au fost restituite proprietarului Novacov Gheorghe; o scurtă neagră care se află la partea vătămată au fost restituite părții vătămate Belousenco Vladimir.

Corpul delict, un suport micro SD-16, care este atașat la cauza penală, s-a dispus a se păstra la dosar.

S-a respins ca neîntemeiat demersul procurorului privind încasarea cheltuielilor de judecată în sumă de 1 225 lei.

3.1. Pentru a pronunța decizia nominalizată, instanța de apel a constatat că, Novacov Gheorghe, la 01 decembrie 2016, aproximativ la ora 07.30, aflându-se pe str. Ștefan cel Mare din or. Cahul, în preajma Gării Auto Cahul, la observația lui Vladimir Belousenco, care activează în calitate de șofer pe ruta de autobuz Cahul - Chișinău, că recrutează pasageri pentru transportarea lor ilegală spre municipiul Chișinău, l-a numit pe acesta cu cuvinte necenzurate, după ce, din intenții huliganice, manifestând o deosebită obraznicie și vădită lipsă de respect față de societate, încălcând **grosolan** ordinea publică, l-a amenințat pe Vladimir Belousenco cu răfuiala fizică și, scoțând arma de foc de model „Baikal 442” nr. XXXXX, calibrul 9 mm, pe care o deține legal, a efectuat o împușcătură.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, în drept, acțiunile inculpatului au fost încadrate în baza art. 287 alin. (3) Cod penal, conform indicilor: *huliganismul agravat, adică acțiuni intenționate, care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de amenințarea cu aplicarea violenței asupra persoanelor și care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-un cinism sau obraznicie deosebită, săvârșită cu aplicarea armei.*

3.2. Instanța de apel, audiind în cadrul ședinței de judecată participanții la proces, cercetând ansamblul de probe materiale acumulate și administrate de către acuzatorul de stat, a ajuns la concluzia că vinovăția inculpatului Novacov Gheorghe în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 287 alin. (3) Cod penal a fost dovedită pe deplin și în afara oricărui dubiu rezonabil.

Prin urmare, concludente în sensul dat au fost declarațiile părții vătămate Belousenco Vladimir (f.d.19-22,vol.II) care în cadrul ședinței de judecată a declarat că, *personal pe inculpat nu îl cunoaște, dar cunoaște că acesta ilegal încărca pasageri, care mai apoi*

îi transporta. Nu cunoștea numele inculpatului. Anterior careva conflicte cu inculpatul nu a avut, însă pretindea ca acesta să nu încarce pasageri în mod ilegal. Novacov Gheorghe a avut conflicte cu alți colegi și anume Bivol Ivan și Lozan Andrei, fiind amenințați cu arma. Personal nu a văzut conflictele date, dar din cuvintele lor, aceștia i-au spus că tot au fost amenințați. Nu ține minte când a avut loc incidentul dat, era răcoare afară, aproximativ 4 ani în urmă. Conflictul produs putea fi pe data de 01 decembrie 2016, ține minte că erau deja în scurte. Acțiunile s-au produs dimineața, deoarece graficul acestuia era de la 07.30, încărcă pasagerii de la gara Busuioc, mun. Cahul și se deplasau spre Chișinău. Partea vătămată a mai explicat că aștepta să se încarce cu pasageri și Novacov la fel se încărca cu pasageri, apoi s-a apropiat de Novacov și el a început conflictul și l-a amenințat cu arma. Novacov Gheorghe se afla la colț, la o distanță de 20 metri. Nu cunoaște ce model de automobil avea Novacov Gheorghe, era una mică. Cunoaște persoanele care încarcă pasageri în mod ilegal și de aceea când l-a văzut s-a apropiat de Novacov și l-a atenționat. La acel moment Novacov nu a avut pasageri în automobil. Atenționarea din partea părții vătămate s-a rezumat la replica „acum este rândul meu să mă încarc cu pasageri și el să nu se încarce”. Posibil a ridicat vocea la Novacov Gheorghe, însă nu a țipat la el doar a vorbit mai tare. Nu l-a numit pe inculpat cu cuvinte necenzurate. Novacov Gheorghe i-a zis „dute de aici că altfel te împușc”. Doar aceste cuvinte i-a zis. Când s-a apropiat, partea vătămată a considerat că Novacov Gheorghe zice în glumă că îl va împușca, însă acesta a scos pistolul.

Partea vătămată a intrat în automobilul lui Novacov Gheorghe și a încercat să-i ia arma, însă ultimul a efectuat o împușcătură, l-a înșfăcat mai puternic și i-a luat arma. Novacov Gheorghe era în automobil, la locul de șofer, iar acesta în afara automobilului. Novacov Gheorghe a scos arma din toc pentru pistol care era poziționată într-o parte. Nu ține minte din ce parte se afla tocul de pistol. Ulterior s-a constatat că era pistol de model "Baikal".

Nu poate explica cum s-a produs împușcătura. Când a intrat în automobilul lui Novacov Gheorghe, acesta deja ținea în mână pistolul și l-a apucat de mână ca să-i ia pistolul. Novacov a îndreptat pistolul în direcția sa (a părții vătămate). Nu știe dacă Novacov a încărcat arma, când a apucat de armă, Novacov ținând arma în mână, a împușcat, acesta a decis să nu dea drumul la armă și i-a smuls arma și a plecat spre Chișinău, iar poliția l-a stopat în s. Roșu ca să le predea pistolul. În interiorul pistolului era cartuș poziționat în camera de patron și consideră că Novacov mai putea să efectueze împușcături. Ușa din partea lui Novacov Gheorghe era deschisă.

Alte probe care au fost apreciate de către instanța de apel ca fiind concludente și pertinente, ce demonstrează pe deplin vinovăția inculpatului Novacov Gheorghe în comiterea faptei incriminate sânt:

- procesul-verbal de autosesizare (f.d. 3, vol. I) potrivit căruia la data de 01 decembrie 2016 la orele 07.45, în Dispeceratul IP Cahul a parvenit înștiințarea telefonică de la Dispeceratul Zonal Sud, precum că s-a adresat Novacov Gheorghe, care a comunicat că aflându-se la autogara centrală din or. Cahul, în urma unui conflict cu un șofer de rută, i-a fost sustrasă arma de model „Baikal 442” de către șoferul dat. În urma deplasării

grupe operative la fața locului s-a stabilit că Novacov Gheorghe, la data de 01 decembrie 2016, ilegal recruta pasageri pentru transportarea acestora spre mun. Chișinău. Fiind observat de către șoferul Belousenco Vladimir, de pe ruta Cahul- Chișinău, s-a apropiat de acesta, pe str. Stefan cel Mare, nu departe de autogară, și i-a făcut observații. Astfel, Novacov Gheorghe, încălcând grosolan ordinea publică, l-a numit cu cuvinte necenzurate pe Belousenco Vladimir, l-a amenințat cu răfuială fizică și scoțând arma de foc de model „Baikal 442”, nr. XXXXX, calibru 9 mm, pe care îl deține legal a efectuat o împușcătură. În rezultat, Belousenco Vladimir, i-a luat arma lui Novacov Gheorghe. Careva persoane traumatate nu sunt;

- *proces verbal de consemnare a plângerii din 01 decembrie 2016* (f.d. 5, vol. I) potrivit căruia, Belousenco Vladimir solicită organelor de poliție să tragă la răspundere persoana de gen masculin, care la data de 01 decembrie 2016, în jurul orelor 07:20-07:30, pe str. Ștefan cel Mare din municipiul Cahul, care ilegal transportă pasageri, l-a amenințat cu răfuiala fizică și încălcând grosolan ordinea publică l-a numit cu cuvinte necenzurate, scoțându-i arma de foc, a efectuat o împușcătură în direcția lui, iar el în rezultat i-a luat pistolul;

- *proces verbal de ridicare din 01 decembrie 2016* (f.d. 9, vol. I), conform căruia de la Vladimir Belousenco a fost ridicat un pistol „Baikal 442” XXXXX, cu încărcător, un tub de cartuș și 10 cartușe;

- *proces verbal de ridicare din 01 decembrie 2016* (f.d. 16, vol. I), conform căruia de la Gheorghe Novacov a fost ridicat un suport micro SD-16;

- *proces verbal de ridicare din 01 decembrie 2016* (f.d. 19, vol. I), conform căruia de la Gheorghe Novacov a fost ridicat automobilul de model „Chrysler Voyager”, număr de înmatriculare XXXXX;

- *proces verbal de cercetare la fața locului din 01 decembrie 2016* (f.d. 22, vol. I), conform căruia a fost examinat teritoriul de pe str. Ștefan cel Mare din mun. Cahul, în preajma magazinului „Mria”. Astfel în cadrul efectuării cercetării la fața locului, atât a trotuarului, cât și a traseului, careva obiecte sau urme nu au fost depistate sau ridicate, ce ar avea importanță cu cauza penală respectivă;

- *Foto-planșă la procesul verbal de reținere lui Novakov Gheorghe din 01.12.2016* (f. d. 26-28), prin carte a fost ridicată cartușe și husa pentru pistol;

- *Raport de expertiză medico-legală nr. 949 din 01 decembrie 2016* (f. d. 69, vol. I), conform căruia la Vladimir Belousenco s-au depistat excoriații pe mâna stângă, care au fost produse, la acțiunea traumatică cu un obiect contondent dur, posibil în timpul și circumstanțele indicate și se califică ca vătămare corporală neînsemnată;

- *Raport de expertiză medico-legală nr. 953 din 05 decembrie 2016* (f. d. 75, vol. I), conform căruia la Gheorghe Novacov s-au depistat excoriații pe degetele II și III ale mâinii drepte, excoriații pe degetele II și IV ale mâinii stângi, care au fost produse la acțiunea

traumatică cu obiect contondent dur, posibil în timpul și circumstanțele indicate și se califică ca vătămare corporală neînsemnată;

- *Raport de expertiză fizico-chimică legală nr. 34/12/1 -R-7068 din 09 decembrie 2016* (f. d. 82-84, vol. I), conform căruia pe scurta, ridicată de la partea vătămată Vladimir Belousenco, factori suplimentari ai împușcăturii și anume fragmente sau particule de pulbere nu s-au depistat;

- *Raport de expertiză fizico-chimică legală nr. 34/12/1-R-7439 din 30 decembrie 2016* (f. d. 96-97, vol. I), conform căruia din pistolul de model „Baikal-442”, cu numărul XXXXX, ridicat de la Vladimir Belousenco la data de 01 decembrie 2016, după ultima curățare s-a efectuat tragere (trageri);

- *Raport de expertiză biologică nr. 784 din 09 ianuarie 2017* (f.d. 107-109, vol. I), conform concluziei în spălăturile pe fire de tifon din petele roșietice de pe arma de foc ridicată de la Vladimir Belousenco s-au depistat urme de sânge uman. La determinarea apartenenței de grup, în mostra 1 s-a constatat numai antigenul „B”. Așadar, sângele din această pată a provenit de la persoana grupă sanguină B alfa, ce nu exclude proveniența acestuia de la Gheorghe Novacov. Proveniența acestui sânge de la Vladimir Belousenco se exclude. La determinarea apartenenței de grup ir mostrele 2 și 3 s-au constatat antigenii „A” și „B”. Conform rezultatelor obținute, sângele: din aceste pete putea proveni, în cazul dat, de la Gheorghe Novacov cu adaos de sânge de la Vladimir Belousenco;

- *Raport de expertiză balistică nr. 34/12/3/1-R-543 din 09 decembrie 2016 cu planșă ilustrativă* (f.d. 118-123, 121-123, vol. I) conform căruia pistolul cu seria și numărul XXXXX, ce aparține lui Gheorghe Novacov, ridicat la data de 01 decembrie 2016 de la Vladimir Belousenco, se referă la categoria armelor de foc letale și este un pistol de model „Baikal-442” cu țeavă scurtă cu calibrul de 9x18 mm Makarov, cu lovitură centrală, destinat pentru efectuarea de trageri cu cartușe de calibrul 9x18mm. Pistolul de model „Baikal-442”, cu seria și numărul XXXXX este în stare de funcționare și util pentru trageri. Obiectul asemănător cu tub de cartuș, ridicat la data de 01 decembrie 2016 de la Vladimir Belousenco, nu se referă la categoria munițiilor și este tub de cartuș - parte componentă a cartușului de calibrul 9x18 mm Makarov, cu lovitură centrală. Aceste cartușe sunt destinate pentru efectuarea de trageri din pistoalele de Macarov (PM), pistoalele automate tip Stecikin APS, PA- 63, P-64, RK-59, Baikal-442, etc. Tubul de cartuș de calibrul 9x18 mm Makarov, ridicat la data de 01 decembrie 2016 de la Vladimir Belousenco, a fost tras cu pistolul de model „Baikal-442”, cu seria și numărul XXXXX, ce aparține lui Gheorghe Novacov;

- *proces verbal de confruntare din 30 ianuarie 2017* dintre inculpatul Novacov Gheorghe și partea vătămată Belousenco Vladimir (f.d. 126-127, vol. I).

Probele reflectate mai sus, în opinia instanței de apel au demonstrat incontestabil vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii de huliganism agravat, care încalcă

grosolan ordinea publică, însoțite de amenințarea cu aplicarea violenței asupra persoanelor și care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-un **cinism sau** obraznicie deosebită, săvârșită cu aplicarea armei.

Totodată, nu a fost determinat vreun temei de a pune la îndoială rezonabilă declarațiile părții vătămate Belousenco Vladimir , care a depus în mod repetat a depus declarații detaliate, consecutive, fără contradicții și în coroborare cu alte probe acumulate pe cauză.

Nerecunoașterea vinovăției de către inculpat, instanța de apel a apreciat-o ca fiind o metodă de apărare și un drept de a nu se auto incrimina garantat de art. 66 Cod de procedură penală și art. 6 CtEDO, or, persoana care pe parcursul procesului penal care are calitatea procesuală de inculpat nu poate fi urmărită pentru depunerea de declarațiilor false sau refuzul de a face declarații și aceste împrejurări nu pot fi reținute drept circumstanță agravantă la stabilirea pedepsei penale.

Deopotrivă cu concluziile trasate, instanța de apel a relevat că, la caz, obiectul juridic special îl constituie relațiile sociale cu privire la ordinea publică apărute împotriva infracțiunii de huliganism.

Obiectul material a infracțiunii din speță, îl reprezintă corpul persoanei sau bunurile mobile ori imobile.

Latura obiectivă al infracțiunii din speță, constă în fapta prejudiciabilă exprimată fie în acțiunile care încalcă **grosolan** ordinea publică, însoțite de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe asupra persoanelor și care prin conținutul lor, se deosebesc printr-un **cinism sau** obraznicie deosebită, săvârșită cu aplicarea armei.

Prin încălcarea **grosolană** a ordinii publice se înțelege săvârșirea unor acțiuni intenționate ce atentează la regulile sociale și morale de conviețuire, care sunt încălcate într-un mod grosolan și demonstrativ de către violatorul ordinii publice prin necuviință, neobrazare, comportare batjocoritoare cu cetățenii, prin înjosirea onoarei și demnității persoanei, încălcarea îndelungată și insistentă a ordinii publice, zădărniciere a activităților de masă, suspendare temporară a activității normale a întreprinderilor, instituțiilor, organizațiilor, transportului obștesc etc.

Prin acțiunile care încalcă **grosolan** ordinea publică se înțeleg faptele săvârșite în public, îndreptate împotriva ordinii publice, care se concretizează în acostarea jignitoare a persoanelor, în alte acțiuni similare, care încalcă normele etice, tulbură ordinea publică și liniștea persoanelor.

Huliganismul însoțit de aplicarea violenței sau de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe, constituie atât violența psihică, cât și cea fizică, ce se poate manifesta prin cauzarea unor prejudicii sănătății, care pot surveni în urma săvârșirii unor acțiuni cu caracter violent, produse prin aplicarea de lovituri, prin imobilizarea, îmbrâncirea, punerea unei piedici victimei, urmate de vătămarea integrității corporale sau de leziunile

corporale, sau fără cauzarea prejudiciului sănătății.

Conform art. 131, lit. b) Cod penal, prin faptă săvârșită în public se înțelege fapta comisă: b) în orice alt loc accesibil publicului, dacă în momentul săvârșirii faptei erau de față două sau mai multe persoane.

Prin probele administrate și cercetate de către instanța de apel, s-a demonstrat că, fapta a fost săvârșită de inculpat în loc public. Or, toate persoanele audiate în procesul penal au declarat că, evenimentele au avut loc în or. Cahul ,pe str. Ștefan cel Mare, în preajma Gării Auto, adică loc accesibil întotdeauna publicului, fapt susținut atât de inculpat, cât și de partea vătămată și martori.

Astfel, prin probele acumulate, s-a demonstrat că, acțiunile inculpatului Novacov Gheorghe, cad sub incidența acțiunilor care încalcă **grosolan** ordinea publică, or, acestea reprezintă în sine acțiuni intenționate ce atentează la regulile sociale și morale de conviețuire, au fost săvârșite în mod demonstrativ, în față mai multor persoane.

Totodată, a fost dovedit și că acțiunile inculpatului au fost însoțite cu amenințări cu aplicarea violenței, săvârșită cu aplicarea armei. Astfel că, instanța a conchis realizarea de către inculpatul Novacov Gheorghe și a laturii obiective a componenței de huliganism agravat.

Latura subiectivă a infracțiunii analizate în speță se caracterizează, în primul rând, prin intenție directă, care la fel, se atestă a fi materializată de către inculpat. În acest sens, decisive rezultă a fi declarațiile părții vătămate Belousenco Vladimir, care a declarat că, după observațiile făcute, Novacov Gheorghe i-a zis „dute de aici că altfel te împușc”, partea vătămată a considerat că inculpatul glumește și când s-a apropiat de ușa automobilului din partea șoferului, inculpatul a scos pistolul, s-a băgat în automobil și a încercat să-i arma, însă în procesul luptei, ultimul a efectuat o împușcătură.

Faptul respectiv demonstrează intenția inculpatului privind amenințarea părții vătămate cu armă, în loc public. Astfel, latura subiectivă a infracțiunii din speță a fost realizată pe deplin de către inculpatul Novacov Gheorghe.

Pe marginea solicitărilor procurorului privind încasarea cheltuielilor judiciare din contul inculpatului, instanța de apel a reținut în acest sens prevederile art. 143 alin. (1) Cod de procedură penală (*până la modificările din 09 februarie 2018*), care prevedeau că expertiza se dispune și se efectuează în mod obligatoriu pentru constatarea circumstanțelor enumerate în aliniatul nominalizat, inclusiv și în cazul când prin alte probe nu poate fi stabilit adevărul în cauză (art. 143 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală).

Concomitent prevederile alin. (2) art. 143 Cod de procedură penală (*până la modificările din 09 februarie 2018*) stipulau că plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile prevăzute la alin. (1) se face din contul bugetului de stat. La caz, urmărirea penală a început la data de 01 decembrie 2016, raporturile de expertiză au fost efectuate în

perioada 01.12.2016 - 09.01.2017, iar modificările operate la art. 143 alin.(1) pct.6), alin (2) Cod de procedură penală au intrat în vigoare la 09 februarie 2018, respectiv, instanța a constatat că cheltuielile suportate în cadrul urmăririi penale în vederea demonstrării vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate, prin numirea efectuării expertizelor judiciare, reprezintă cheltuieli judiciare ce urmează a fi achitate din bugetul statutului.

Cu referire la individualizarea pedepsei penale, instanța a stabilit că conform art. 16 Cod penal, infracțiunea imputată inculpatului Novacov Gheorghe se atribuie la categoria infracțiunilor grave.

În temeiul prevederilor art. 76-77 Cod penal, au fost reținute următoarele circumstanțe: Novacov Gheorghe anterior nu a fost atras la răspundere penală sau contravențională, la evidența medicului psihiatru și narcolog nu se află, la locul de trai se caracterizează pozitiv, are 2 copii minori la întreținere, lipsa circumstanțelor agravante.

Astfel, ținând cont de personalitatea inculpatului, cât și de prevederile art. 61, art. 75 Cod penal, instanța de apel a ajuns la concluzia că în cazul dat, o pedeapsă echitabilă va constitui închisoarea pe un termen de 3 ani.

Totodată, ținând cont de circumstanțele cauzei (inclusiv perioada îndelungată trecută după comiterea infracțiunii din 2016) și de persoana celui vinovat (în afară de cele menționate că în perioada după comiterea infracțiunii, inculpatul nu a săvârșit alte infracțiuni), instanța de apel a ajuns la concluzia că nu este rațional ca inculpatul să execute pedeapsa stabilită și a considerat necesar de a aplica în privința acestuia prevederile art. 90 Cod penal, dispunând suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoare, cu stabilirea unei perioade de probațiune de 3 ani și aplicarea obligațiilor conform alin. (6) art. 90 Cod penal, după cum urmează: să nu-și schimbe domiciliul fără consimțământul organelor competente; să participe la un program de tratament în vederea reducerii comportamentului violent.

4. Legalitatea și temeinicia deciziei instanței de apel este contestată cu recurs ordinar de către *avocatul Gorlenco Oleg în numele inculpatului Novacov Gheorghe*, care invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 5), 6) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia, cu menținerea sentinței.

În susținerea recursului, apărătorul menționează că din declarațiile martorilor audiați pe caz este evident faptul că, de către Novacov Gheorghe nu a fost comisă nici o faptă care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de amenințarea cu aplicarea violenței asupra persoanelor și care, prin conținutul ei, se deosebește printr-un cinism sau obraznicie deosebită, săvârșită cu aplicarea armei.

În această ordine de idei, recurentul subliniază că prima instanță corect a făcut uz de normele procesual penale care prevăd că, dacă din probele administrate în cauză nu rezultă cu certitudine că inculpatul a săvârșit fapta pentru care a fost dedus judecării, în

favoarea acestuia operează principiul de drept „in dubio pro reo”, care se regăsește și în art. 6 parag. 2 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului și reflectă prezumția de nevinovăție.

Totodată, CtEDO statuează în cauza Constantin Fiorea vs. României (*Cererea nr. 21534/05, 19 iunie 2012*) că prezumția de nevinovăție consacrată la art. 6 § 2 face parte din elementele noțiunii de proces echitabil în materie penală, prevăzut la paragraful 1 (*Deweer vs. Belgiei, 27 februarie 1980, pct. 56, seria A nr. 35*) și trebuie interpretată având în vedere jurisprudența Curții în domeniu.

În baza principiului contradictorialității în procesul penal, principiu unanim recunoscut și susținut de jurisprudența Curții Europene pentru Drepturile Omului, sarcina probațiunii în ședințele de judecată în prima instanță îi revine acuzatorului de stat.

Așadar, recurentul consideră că prima instanță just a ajuns la concluzia potrivit căreia învinuirea formulată inculpatului Novacov Gheorghe, nu s-a confirmat, fiind astfel pronunțată o hotărâre de achitare în privința acestuia, în baza temeiului prevăzut la art. 390 alin. (1) pct. 3) Cod de procedură penală.

Contrar judecării cauzei în ordine de apel, prima instanță întemeiat a apreciat critic învinuirea adusă inculpatului, ca fiind lipsită de suport probatoriu, din motiv că partea acuzării, invocând comiterea de către Novacov Gheorghe a acțiunii de huliganism în formă agravantă, nu a reușit să probeze în cadrul cercetării judecătorești acțiunea imputată.

Prin urmare, instanța de apel la judecarea cauzei, nu a reținut lipsa unui probatoriu convingător, ceea ce constituie temei de drept pentru a fi pronunțată o decizie de respingere a apelului și menținere a sentinței primei instanțe.

4.1. Procurorul de nivelul Curții Supreme de Justiție a depus referință privind opinia sa asupra recursului ordinar declarat, solicitând inadmisibilitatea acestuia, deoarece criticile invocate de recurent sânt lipsite de temeiuri legale.

5. Judecând recursul ordinar declarat și verificând legalitatea hotărârii atacate în baza materialelor din dosar, Colegiul penal lărgit conchide că acesta urmează a fi admis în conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, potrivit cărora judecând recursul, instanța de recurs este în drept să îl admită, să dispună rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În sensul art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Potrivit prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnatului.

Astfel, Colegiul subliniază că instanța de apel, la judecarea cauzei soluționează următoarele chestiuni de drept: *dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual sau penal, au fost corect aplicate.*

Însă, instanța de apel, a omis prescripțiile de drept nominalizate, deoarece la judecarea cauzei în ordine de apel și pronunțarea unei noi hotărâri de condamnare, nu a reacționat în modul cuvenit asupra modificărilor operate în norma art. 287 Cod penal, constatând o faptă prejudiciabilă distinctă de cea reținută în rechizitoriu, dar și necorespunzătoare legislației în vigoare.

Astfel, potrivit învinuirii, Novacov Gheorghe se învinuiește în aceea că a comis infracțiunea de huliganis agravat, în următoarele circumstanțe: La 01 decembrie 2016, aproximativ la ora 07.30, aflându-se pe str. Ștefan cel Mare din or. Cahul, în preajma Gării Auto Cahul, la observația lui Vladimir Belousenco, care activează în calitate de șofer pe ruta de autobuz Cahul - Chișinău, că recrutează pasageri pentru transportarea lor ilegală spre municipiul Chișinău, l-a numit pe acesta cu cuvinte necenzurate, după ce, din intenții huliganice, manifestând o deosebită obraznicie și vădită lipsă de respect față de societate, încălcând **grosolan** ordinea publică, l-a amenințat pe Vladimir Belousenco cu răfuiala fizică și, scoțând arma de foc de model „Baikal 442” nr. XXXXX, calibrul 9 mm, pe care o deține legal, a efectuat o împușcătură.

De către organul de urmărire penală, acțiunile inculpatului Novacov Gheorghe au fost încadrate juridic în baza art. 287 alin. (3) Cod penal, huliganismul agravat, adică *acțiuni intenționate, care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de amenințarea cu aplicarea violenței asupra persoanelor și care, prin conținutul lor se deosebesc printr-o obraznicie deosebită, săvârșit cu aplicarea armei.*

Prima instanță, în partea descriptivă a sentinței de achitare, reține următoarea constatare „ Novacov Gheorghe este învinuit de faptul că la 01 decembrie 2016, aproximativ la ora 07.30, aflându-se pe str. Ștefan cel Mare din or. Cahul, în preajma Gării Auto Cahul, la observația lui Vladimir Belousenco, care activează în calitate de șofer pe ruta de autobuz Cahul - Chișinău, precum că recrutează pasageri pentru transportare ilegală spre municipiul Chișinău, l-a numit pe acesta cu cuvinte necenzurate, după ce, din intenții huliganice, manifestând o deosebită obraznicie și vădită lipsă de respect față de societate, încălcând **grosolan** ordinea publică, l-a amenințat pe Vladimir Belousenco cu răfuiala fizică și, scoțând arma de foc de model „Baikal 442” nr. XXXXX, calibrul 9 mm, pe care o deține legal, a efectuat o împușcătură.

De către organul de urmărire penală, acțiunile inculpatului Novacov Gheorghe au fost încadrate juridic în baza art. 287 alin. (3) Cod penal conform indicilor: *huliganismul*

*agravat, adică acțiuni intenționate, care încalcă **grosolan** ordinea publică, însoțite de amenințarea cu aplicarea violenței asupra persoanelor și care, prin conținutul lor se deosebesc printr-o obrăznicie deosebită, săvârșit cu aplicarea armei (f.d. 191, vol. I)”.*

În continuare, prima instanță nu a ezitat să definească noțiunea de *încălcare **grosolană** a ordinii publice ce exprimă o vădită lipsă de respect față de societate* (f.d. 195, vol. I).

La rândul său, instanța de apel, prin casarea totală a sentinței și cu pronunțarea unei hotărâri de condamnare, a reținut ca fiind dovedită următoarea faptă prejudiciabilă: *La 01 decembrie 2016, aproximativ la ora 07.30, aflându-se pe str. Ștefan cel Mare din or. Cahul, în preajma Gării Auto Cahul, la observația lui Vladimir Belousenco, care activează în calitate de șofer pe ruta de autobuz Cahul - Chișinău, că recrutează pasageri pentru transportarea lor ilegală spre municipiul Chișinău, l-a numit pe acesta cu cuvinte necenzurate, după ce, din intenții huliganice, manifestând o deosebită obrăznicie și vădită lipsă de respect față de societate, încalcând **grosolan** ordinea publică, l-a amenințat pe Vladimir Belousenco cu răfuiala fizică și, scoțând arma de foc de model „Baikal 442” nr. XXXXX, calibrul 9 mm, pe care o deține legal, a efectuat o împușcătură* (f.d. 67, vol. II), și la fel ca prima instanță, a oferit o explicație noțiunii de *încălcare **grosolană** a ordinii publice ce exprimă o vădită lipsă de respect față de societate* (f.d. 66, vol. II).

Subsidiar, în descriptivul deciziei, instanța de apel încadrează acțiunile inculpatului Novacov Gheorghe în baza art. 287 alin. (3) Cod penal, conform indicilor: *huliganismul agravat, adică acțiuni intenționate, care încalcă **grosolan** ordinea publică, însoțite de amenințarea cu aplicarea violenței asupra persoanelor și care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-un **cinism sau** obrăznicie deosebită, săvârșită cu aplicarea armei* (f.d. 65, vol. II).

În lumina celor stabilite, instanța de recurs consideră necesar de a face referire la Hotărârea Curții Constituționale nr. 25 din 12.08.2021, prin care au fost declarate neconstituționale cuvintele **„grosolan”** și textul **„cinism sau”** din articolul 287 alin. (1) Cod penal.

Pe marginea chestiunii vizate, Colegiul penal observă că instanța de apel, la judecarea apelului declarat, nu a ținut cont de legea penală în vigoare, la momentul pronunțării deciziei, și pe cale de consecință, a constatat o faptă prejudiciabilă a căror semne nu se regăsesc în norma de incriminare.

Din aceleași considerente punctate în prezenta deciziei, instanța de recurs este în imposibilitate de a menține sentința primei instanțe, precum se solicită de către recurent în recursul de pe rol.

Rezumând cele consemnate mai sus, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze, atunci când se constată comiterea unei erori de drept, care a dus la adoptarea unei hotărâri viciate.

Prin urmare, Colegiul penal lărgit ajunge la concluzia de a admite recursul declarat, fiind incident temeiul de drept prescris la art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală,

cu casarea deciziei contestate, și dispune rejudecarea cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, având în vedere că eroarea constatată în prezenta cauză penală nu poate fi corectată de instanța de recurs.

În cadrul rejudecării cauzei, instanța de apel urmează să înlăture erorile menționate, să țină cont de împrejurările expuse care au servit temei de casare a soluției adoptate și în strictă conformitate cu prevederile art. 417-418 Cod de procedură penală să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată.

6. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE:

Admite recursul ordinar declarat de către avocatul Gorlenco Oleg în numele inculpatului Novacov Gheorghe, casează total decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 06 octombrie 2021, în cauza penală în privința lui *Novacov Gheorghe XXXXX* și dispune rejudecarea cauzei, de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Pronunțată integral la **19 mai 2022**.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Guzun Ion

Diaconu Iurie

Catan Liliana

Boico Victor